

HAMMADDE BASKISINA RAĞMEN Pandemide üretimle büyüdüler

Istanbul Sanayi Odası'nın
"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi
Kuruluşu 2020 Araştırması"na
göre üretimden satışlar yüzde 15.3
artarak 1 trilyon 179 milyar lira oldu

**ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal
Bahçivan, enflasyon ve ithal
hammadde fiyatlarındaki artışın
sanayici üzerinde giderek daha fazla
baskı yarattığını dile getirdi**

İstihdamda ilk 10

Şirket	Çalışan sayısı
Ford	12.517
Sofra Yemek	11.810
TUSAŞ	9.477
Türkiye Şişe ve Cam	8.914
Aselsan Elektronik	8.323
BSH Ev Aletleri	7.804
Bosch	7.507
Oyak-Renault	7.189
Mercedes-Benz Türk	7.000
TOFAŞ	6.719

İhracatta ilk 10

Şirket	İhracat (Bin \$)
Ford	4.944
Toyota Otomotiv	3.622
Oyak-Renault	3.046
Adını açıklamadı	-
TÜPRAŞ	1.799
Hyundai Assan	1.587
TOFAŞ	1.544
Adını açıklamadı	-
Adını açıklamadı	-
Adını açıklamadı	-

Kârlılıkta ilk 10

Şirket	Dönem kârı (Milyon TL)
İskenderun Demir ve Çelik	5.774
Türkiye Şişe ve Cam	3.950
Aselsan Elektronik	3.947
Eti Bakır	3.791
Ereğli Demir ve Çelik	3.613
Ford	3.574
Adını açıklamadı	-
Adını açıklamadı	-
Eti Maden	2.737
Adını açıklamadı	-

Ar-Ge'ye 6.2 milyar TL

2020 yılında ISO 500'de Ar-Ge harcaması yapan kuruluş sayısının 271 olarak tespit edildiğini aktaran **Erdal Bahçivan**, "2020'de Ar-Ge harcamaları, anket verileri ile 6.2 milyar TL'dir ve 2019 yılına göre 4.9 oranında artış göstermiştir" dedi.

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020 Araştırması"nın sonuçları açıklandı. ISO 500, 2019 yılında 1 trilyon 22 milyar lira olan üretimden satışlarını 2020 yılında yüzde 15.3 oranında artırarak 1 trilyon 179 milyar liraya yükseltti.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2020 yılında dünyada etkisini gösteren Covid-19 salgınının dünyanın tüm ekonomileri üzerinde olumsuz bir etki yarattığını söyledi. Enflasyon ve ithal hammadde fiyatlarındaki artışın sanayici üzerinde giderek daha fazla baskı yarattığını dile getiren Bahçivan, "Enflasyonun sanayiler için öngörülemezlik, istikrarsızlık olduğuna inanıyoruz. Enflasyonun olduğu ortamda kolay kolay yatırım yapılmaz. Nitekim geçen yıl yatırım teşvik belgelerinde yaşanan yüksek oranlı artışa rağmen, yatırım istahının fiiliyata dönmediğini son dönemlerde net bir şekilde gözlemliyoruz" dedi.

Faaliyet kârı arttı

Bahçivan, "ISO 500'de üretimden satışlar 2020 yılında 1 trilyon 22 milyar liradan 1 trilyon 179 milyar liraya yükselerek yüzde 15.3 oranında arttı. 2018'deki yüzde 34.5 ve 2019'daki yüzde 16.4'lük artışlar ile karşılaştığımızda üretimden satışlarda büyüme performansı yavaşlamıştır" diye konuştu. ISO 500'ün esas faaliyetlerinden elde ettiği kârı gösteren faaliyet kârının bir önceki yıla göre yüzde 55 oranında artarak

142.8 milyar liraya çıktığını kaydeden Bahçivan, "FAVÖK büyüklüğü 2020'de yüzde 43.1 artışla 184.4 milyar liraya çıktı. Yine vergi öncesi dönem kâr ve zarar toplamı da yüzde 50.1 artarak 92.5 milyar lira oldu. Sanayi kuruluşlarının kârları 2020'de artış eğilimi gösterdi" dedi. ISO 500'ün diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârları 237.9 milyar lira iken, gider ve zararları 194.4 milyar lira olarak gerçekleşti. Bu iki rakam arasındaki fark alındığında, ISO 500'ün 43.4 milyar liralık üretim faaliyeti dışı net gelir elde etti. 2020 yılında ISO 500'ün finansman giderleri yüzde 39.2 artışla 88.8 milyar TL'ye yükseldi.

'Umut verici'

ISO 500'ün 2020 yılında toplam borçları yüzde 23 oranında arttı. Firmalar, faaliyet kârlılığındaki artışın desteğiyle özkaynaklarını da yüzde 23.2 gibi bir oranda büyütebildi. Bahçivan "Bu durum, borçların özkaynaklara göre çok daha hızlı arttığı geçmiş iki yıla kıyaslandığında umut verici görünüyor. Buna rağmen mevcut borç-özkaynak dağılımı sanayicilerimiz için mutlaka çözümlenecek bir sorun. 2020'de ise toplam borçların payı yüzde 68.4 ve özkaynakların payı yüzde 31.6 ile aynı kaldı" dedi. 2020'de istihdam yüzde 2.9 artarken, ödenen maaş ve ücretlerde de yüzde 14.4 artış oldu.

Aylin Rana Aydın

ISO 500'DE İLK 50

Sıra	Şirket	Satışlar (Milyar TL)
1	TÜPRAŞ	58.592
2	Ford	45.223
3	Oyak-Renault	31.241
4	Toyota Otomotiv	30.812
5	Adını açıklamadı	-
6	Star Rafineri	24.030
7	Arçelik	21.802
8	TOFAŞ	20.718
9	Ereğli Demir ve Çelik	16.976
10	İskenderun Demir ve Çelik	16.909
11	Aselsan Elektronik	13.236
12	İçdaş Çelik	12.650
13	Çolakoğlu Metalurji	12.175
14	Hyundai Assan	11.898
15	Mercedes-Benz Türk	11.256
16	Tosçelik	10.225
17	BSH Ev Aletleri	10.088
18	Türkiye Şişe ve Cam	10.027
19	Gram Altın Pazarlama	9.812
20	Vestel Beyaz Eşya	9.764
21	EUAŞ Elektrik	9.096
22	Vestel Elektronik	8.782
23	PETKİM	8.732
24	Eti Bakır	7.410
25	KARDEMİR	7.302
26	Unilever	7.295
27	Aygaz	7.022
28	Borçelik	6.809
29	Yıldız Entegre	6.656
30	Er-Bakır Elektrolitik	6.482
31	TUSAŞ	6.390
32	Sarkuysan Elektrolitik	6.317
33	Enerjisa Enerji	6.061
34	Bosch	5.714
35	Eren Enerji	5.683
36	Eti Gıda	5.437
37	Türk Traktör	5.326
38	Sasa Polyester	5.077
39	Hayat Kimya	5.013
40	Yücel Boru	5.009
41	Assan Alüminyum	4.869
42	Eti Maden	4.798
43	Baştuğ Metalurji	4.599
44	Türkiye Petrolleri A.O.	4.545
45	Diler Demir Çelik	4.535
46	Kastamonu Entegre	4.470
47	İzmir Demir Çelik	4.436
48	Konya Şeker	4.290
49	Adını açıklamadı	-
50	AKSA Akrilik	4.158

Birinci değişmedi

2020'de 58.5 milyar lira üretimden satışları ile yine Türkiye Petrol Rafinerileri AŞ (TÜPRAŞ) birinci oldu. Ford 45.2 milyar lirayla ikinci, Oyak-Renault ise 31.2 milyar lira ile üçüncü sırada yer aldı.

İhracat geriledi

Erdal Bahçivan, "Tüketici enflasyonu ile arındırıldığında 2020 yılında üretimden satışlar reel olarak sadece binde 6 artış gösterdi. Bu oran son dört yılın en düşük reel artışı oldu. 2020 yılında görülen bu yavaşlamada Covid-19'a karşı uygulanan kısıtlamalar ve küresel pazarların bir süre kapalı kalması tabii ki etkili oldu. Yılın ikinci yarısında talep toparlanmaya başlasa da, finansal dalgalanma, yükselen faizler ve salgında yükselen ikinci dalga iç satışları sınırladı" dedi. ISO 500'ün ihracatı da yüzde 12.8 oranında gerileyerek 64.1 milyar dolar oldu. ISO 500'de yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı, 2020 yılında 110'a indi.

Erdal Bahçivan